

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

ректор Класичного

приватного університету

Віктор ОГАРЕНКО

«29» *квітня* 2026 року

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ – БАКАЛАВР)

Запоріжжя, 2026

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ.....	4
3. ВИМОГИ ДО СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК.....	7
4. СТРУКТУРА ЗАВДАНЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	9
5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	10

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди з української літератури розроблено на основі чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. № 696 та з урахуванням чинних програм шкільного курсу з української літератури.

Співбесіда проводиться тільки за особистої участі вступника (онлайн, із застосуванням платформи ZOOM, – для осіб, які мають посвідчення учасника бойових дій) за розкладом, ухваленим головою приймальної комісії Класичного приватного університету. Розклад оприлюднюється на офіційному вебсайті університету.

Співбесіда відбувається в усній формі. Кожен вступник отримує по 10 питань та 1 творче завдання, які не виходять за межі ухваленої програми. За результатами усних відповідей предметна екзаменаційна комісія складає та підписує протокол співбесіди, в якому відображаються результати відповідей вступників на кожне запитання, а також виводиться підсумкова оцінка.

Тривалість підготовки вступника – 20 хвилин.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу (письменники, твори)	Предметні уміння та навички
1. Усна народна творчість	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай: «Віють вітри», «За світ встали козаченьки». Історичні пісні: «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль». Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».	Учасник НМТ повинен уміти: – аналізувати літературний твір чи його уривок; – розрізняти види і жанри усної творчості; – розрізняти і називати різновиди календарно-обрядових пісень;– аналізувати зміст, образи, настрої суспільно-побутових і родинно-побутових пісень; – визначати провідні мотиви історичних пісень, характеризувати образи героїв – історичних осіб; – визначати тематику й художні особливості балад і дум, пісень Марусі Чурай; – виділяти у фольклорних творах анафори, рефрени, постійні епітети, персоніфікацію, символи, гіперболу, визначати їхню художню роль.
2. Давня українська література	Повість минулих літ (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги). «Слово про похід Ігорів». Григорій Сковорода: «Delibertate», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми.	Знати основні теоретико-літературні поняття: – художній образ; – прототип; – тема, ідея, мотив художнього твору; – проблематика та конфлікт у художньому творі; – сюжет і композиція літературного твору; – позасюжетні елементи. Знати та вміти визначати в літературному творі тропи: – епітет; – порівняння;

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу (письменники, твори)	Предметні уміння та навички
		– метафору; – алегорію; – гіперболу.
3. Література кінця XVIII – початку XX ст.	Іван Котляревський: «Енеїда», «Наталка Полтавка». Тарас Шевченко: «Катерина», «Кавказ», «Сон (У всякого своя доля...)», «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», «Заповіт». Пантелеймон Куліш: «Чорна рада». Іван Нечуй-Левицький: «Кайдашева сім'я». Панас Мирний: «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» – (тільки 1 частину та 4 частину). Іван Карпенко-Карий: «Мартин Боруля». Іван Франко: «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні», «Мойсей».	Знати основні теоретико-літературні поняття: – сентименталізм, романтизм, реалізм, їхні ознаки; – епос, новела, оповідання, повість, роман, різновиди повісті та роману; – лірика, сонет, гімн, послання, поема, тематичні різновиди лірики; – драма, комедія, трагедія, трагікомедія, власне драма, драма-феєрія. – види комічного: гумор, іронія, сатира, сарказм, гротеск, бурлеск, травестія.
4. Література XX ст.	Михайло Коцюбинський: «Тіні забутих предків», «Intermezzo». Василь Стефаник: «Камінний хрест». Ольга Кобилянська: «Valse Mélancolique». Леся Українка: «Contraspempero!», «Лісова пісня». Микола Вороний: «Блакитна Панна». Олександр Олесь: «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..». Павло Тичина: «О, панно Інно...», «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...». Максим Рильський: «У теплі дні збирання винограду». Микола Хвильовий: «Я (Романтика)». Юрій Яновський: «Майстер корабля». Володимир Сосюра: «Любіть Україну!». Валер'ян Підмогильний: «Місто». Остап Вишня: «Моя автобіографія»,	Учасник НМТ повинен: Визначати місце і роль митця в літературному процесі. Знати основні теоретико-літературні поняття: – український модернізм і його особливості; – модерністські напрями та течії: імпресіонізм, неоромантизм, символізм, експресіонізм; Знати основні теоретико-літературні поняття: – поетичний синтаксис (інверсія, тавтологія, антитеза, анафора, паралелізм); – риторичні звертання і запитання, – алітерація, асонанс; – різновиди роману (роман у новелах, роман у віршах);

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу (письменники, твори)	Предметні уміння та навички
	«Сом». Микола Куліш: «Мина Мазайло». Богдан-Ігор Антонич: «Різдво». Олександр Довженко: «Зачарована Десна». Андрій Малишко: «Пісня про рушник». Василь Симоненко: «Ти знаєш, що ти – людина...», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства». Василь Голобородько: «Наша мова». Олесь Гончар: «Модри Камень». Григор Тютюнник: «Три зозулі з поклоном». Василь Стус: «Господи, гніву пречистого...». Іван Драч: «Балада про соняшник». Дмитро Павличко: «Два кольори». Ліна Костенко: «Страшні слова, коли вони мовчать», «Маруся Чурай».	– кіноповість; – усмішка. Вміти пояснити поняття «розстріляне відродження».
5. Твори українських письменників-емігрантів	Іван Багряний: «Тигролови». Євген Маланюк: «Уривок з поеми».	Учасник НМТ повинен: – орієнтуватися в творчості українських письменників-емігрантів; – знати особливості пригодницького роману.
6. Сучасний літературний процес	Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище	Учасник НМТ повинен: – орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури; – визначати найхарактерніші ознаки постмодернізму.

3. ВИМОГИ ДО СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Вступник повинен *знати*:

- основні етапи розвитку української літератури, найважливіші літературні напрями, течії та стилі;
- зміст, проблематику, жанрові особливості творів, передбачених програмою;
- основні відомості про життя і творчість письменників, їхнє місце в українському літературному процесі;
- теоретико-літературні поняття, передбачені програмою;
- художні засоби та особливості їх функціонування в літературному творі;
- характерні ознаки усної народної творчості, давньої, нової, модерної та сучасної української літератури;
- особливості розвитку української літератури ХХ століття, зокрема явища «розстріляного відродження», еміграційної літератури та постмодернізму.

Вступник повинен *уміти*:

- виразно читати й аналізувати художні твори або їх уривки;
- визначати тему, ідею, проблематику, конфлікт, сюжет і композицію твору;
- характеризувати образи персонажів, визначати засоби їх творення;
- пояснювати роль художніх засобів (епітетів, метафор, порівнянь, символів, алегорій, гіпербол, анафор, антитез тощо);
- розрізняти літературні роди, жанри, напрями та течії;
- визначати стильові особливості творів і творчості письменників;
- встановлювати зв'язки між літературними явищами, історичними подіями та суспільними процесами;
- висловлювати власне ставлення до прочитаного, аргументувати думку прикладами з тексту;
- порівнювати художні твори, образи, мотиви та проблематику;

- визначати особливості індивідуального стилю письменника;
- застосовувати теоретико-літературні поняття під час аналізу художніх творів;

- орієнтуватися в основних тенденціях сучасного літературного процесу.

Вступник повинен володіти *навичками*:

- самостійного аналізу художнього тексту;
- роботи з цитатним матеріалом;
- логічного, послідовного та аргументованого усного висловлювання;
- літературознавчого коментування твору;
- узагальнення та систематизації літературних фактів і явищ;
- критичного осмислення художнього твору та його інтерпретації.

4. СТРУКТУРА ЗАВДАНЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Варіант співбесіди з предмета «Українська література» складається з 11 завдань з різних розділів програми.

Сумарний бал за результатами співбесіди з визначається як сума балів, отриманих вступником за 10 програмних завдань та 1 творче завдання. За правильну відповідь на завдання 1-7 можна отримати по 1 балу, на завдання 8-10 – по 2 бали, за творче завдання – 3 бали. Загальна сума балів – 16. Бали переводяться у шкалу 100-200 за таблицею.

Кількість набраних балів	Кількість балів за шкалою 100-200
1	не складено
2	не складено
3	не складено
4	100
5	109
6	118
7	127
8	136
9	144
10	152
11	160
12	168
13	176
14	184
15	192
16	200

5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Авраменко О. Українська література : підруч. для 6 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2023. 224 с.
2. Авраменко О. Українська література : підруч. для 7 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2020. 224 с.
3. Авраменко О. Українська література : підруч. для 8 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2021. 240 с.
4. Авраменко О., Пахоренко В. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2018. 256 с.
5. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закладів загальн. серед. освіти. Київ : Грамота, 2019. 256 с.
6. Авраменко О. Українська мова та література : збірник завдань у тестовій формі. 2 ч. Київ : Грамота, 2019. 144 с.
7. Борзенко О. І., Лобусова О. В. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 класу закл. заг. серед. освіти. Харків : Ранок, 2018. 240 с.
8. Міщенко О. Українська література : підруч. для 9 кл. закл. загальн. серед. освіти. Київ : Генеза, 2017. 280 с.
9. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / А. М. Фасоля, Т. О. Яценко, В. В. Уліщенко, Г. Л. Бійчук, В. М. Тищенко. Київ : Педагогічна думка, 2018. 192 с.
10. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / А. М. Фасоля, Т. О. Яценко, В. В. Уліщенко, В. М. Тищенко, Г. Л. Бійчук. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019. 240 с.

Додаткова:

1. Авраменко О. Українська література. Хрестоматія для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Київ : Грамота, 2021. 416 с.

2. Авраменко О., Блажко М. Українська мова та література довідник. Завдання в тестовій формі. Ч. 1. Київ : Грамота, 2019. 496 с.

3. Витвицька С. Українська література. Комплексне видання. Київ : Підручники і посібники, 2023. 480 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Тренувальні тести ЗНО / НМТ онлайн. Освіта UA : офіційний вебсайт. URL: <https://zno.osvita.ua/>.

2. Сайт Українського центру оцінювання якості освіти. Тести минулих років. URL: <https://testportal.gov.ua/testy-mynulyh-rokiv/>